

Notitie

afzender Directie Inhoud
opsteller Commissiegriffier EUZA/ CIP-EU
telefoon
e-mail

aan De leden van de vaste commissie voor Europese Zaken

datum 5 juli 2024

betreft *Ambtelijk voorbereide annotaties COSAC Voorzittersbijeenkomst van 28-29 juli 2024*

Op **zondag 28 en maandag 29 juli 2024** vindt te Boedapest de Voorzittersbijeenkomst van de COSAC plaats onder Hongaars Voorzitterschap. De delegatie van het Nederlands parlement bestaat uit de ondervoorzitter EUZA van de Eerste Kamer, Dessing (FVD), en, namens de commissie EUZA van de Tweede Kamer, het lid Van Dijk (PVV). Ambtelijke ondersteuning wordt verzorgd door Van den Driessche (Eerste Kamer) en Hessing-Puts (Tweede Kamer).

De COSAC Voorzittersbijeenkomst is doorgaans de eerste interparlementaire vergadering tijdens het roterende half jaar van een EU-Voorzitterschap. Het zijn de commissievoorzitters die deelnemen aan de voorzittersbijeenkomst en die de plenaire COSAC-vergadering voorbereiden. Dat laatste met name door de vaststelling van de agenda van de plenaire vergadering en van andere procedurele aspecten, waaronder onderwerpen voor het halfjaarlijks verslag, behandelvoorstellen of besluiten met betrekking tot het COSAC-secretariaat.

De commissie heeft reeds in 2012 als uitgangspunt met betrekking tot COSAC bepaald: *"Overwegende dat deelnemende Kamerleden niet met een mandaat van de commissie aan de COSAC deelnemen, gelet op het feit dat het politieke debat over de tijdens de komende COSAC geagendeerde onderwerpen primair in de nationale parlementen thuishoort, en dat deze onderwerpen daar een gedegen discussie vergen die niet altijd tot politieke consensus leidt of hoeft te leiden, bepleit de commissie terughoudendheid bij het formuleren van (al te stellige) conclusies van de COSAC over de (on)wenselijkheid van Europese maatregelen ter zake van de geagendeerde onderwerpen. Dit hoeft evenwel aan een inhoudelijke gedachtewisseling tijdens de COSAC niet in de weg te staan."* Dit standpunt is meermaals herbevestigd door de commissie EUZA.

Onderstaande annotaties zijn gebaseerd op het conceptprogramma d.d. 3 mei 2024. Naar verwachting worden twee weken voorafgaand aan de bijeenkomst geactualiseerde documenten toegestuurd, waaronder achtergrondnotities over de verschillende sessies. Deze documenten zijn ook beschikbaar via de website IPEX: [Conference of Parliamentary Committees for Union Affairs of Parliaments of the European Union \(COSAC\) - IPEX.eu](https://www.ipex.eu)

datum 5 juli 2024

blad 2

Zondag 28 juli 2024

18:30 – 21:30 uur: Cultureel programma en diner

Maandag 29 juli 2024

09:00 – 09:15 Opening Session

Adres: Upper Chamber Hall

- Address by the Deputy Speaker of the Hungarian National Assembly (tbc)

09:15 – 09:30 Procedural issues and miscellaneous matters

- Results of the Meeting of the Presidential Troika
- Draft programme for the LXXII COSAC Plenary Meeting
- Outline of the 42nd Bi-annual Report of COSAC
- Letters received by the Presidency
- Any other business

Discussion

Annotatie

- De Ambassadeur van Nederland in Hongarije, mevrouw **Désirée Bonis**, zal op maandagochtend tijdens het ontbijt aan de delegatie een briefing geven over de politieke actualiteit in Hongarije en over de prioriteiten van Hongarije in het EU Voorzitterschap.
- Elk half jaar stelt het COSAC-secretariaat een COSAC-rapport op op basis van door de parlementaire dimensie van het Voorzitterschap gekozen thema's en een **questionnaire** die later dit jaar zal worden rondgestuurd onder de nationale parlementen. De thema's komen in de regel terug op de agenda van de plenaire COSAC in oktober. De drie gekozen thema's zijn:
 1. The state of the European Union in the year of institutional transition and the 15-year application of the Treaty of Lisbon;
 2. European demographic trends and national and Union responses;
 3. The enlargement of the European Union.
- Op 9 februari jl. is op initiatief van de commissievoorzitters van de Deense Folketing en van de Tweede en Eerste Kamer, namens 23 commissievoorzitters van (Kamers van) nationale parlementen een [brief](#) aan de Raadsvoorzitter en het Raadssecretariaat verstuurd waarin wordt gepleit voor het behoud van directe toegang van nationale parlementen tot de **Delegates Portal** van de Raad. Op 29 april jl. is hierop een [antwoord](#) ontvangen. De Tweede Kamer heeft daarop, gezamenlijk met de Eerste Kamer, vragen gericht aan de regering. Op 16 mei heeft de minister van Buitenlandse Zaken de [vragen](#) beantwoord. De commissie EUZA van de Eerste Kamer heeft de commissievoorzitter een voortrekkersrol gegeven in het kader van de voortgang in dit dossier. In de Tweede Kamer zijn de leden Van Dijk (PVV) en Van Campen (VVD) als rapporteurs aangesteld. Hoewel de Eerste en Tweede Kamer het onderwerp bij de meest recente plenaire COSAC opnieuw aan de orde hebben gebracht en in de conclusies en paragraaf hierover is opgenomen, ligt niet in de verwachting dat het onderwerp in dit stadium zal worden aangekaart tijdens de Voorzittersbijeenkomst in juli.

datum 5 juli 2024

blad 3

Maandag 29 juli 2024

09:30 – 11:00 Session I – Programme and priorities of the Hungarian Presidency of the Council of the European Union

- Keynote speaker: Mr János Bóka, Minister for European Union Affairs (tbc)

Debate

11:00 – 11:30 Family photo

Venue: The Grand Stairway

Coffee Break

Annotatie

Het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie is op 1 juli 2024 overgedragen van België aan Hongarije, dat dit [voorzitterschap](#) tot 31 december 2024 zal behouden. Het motto van het Hongaarse voorzitterschap is: "Make Europe Great Again". Het Voorzitterschap valt samen met de installatie van een nieuw Europees Parlement en de hoorzittingen voor het nieuwe College van Commissarissen.

De zeven prioriteiten van het Hongaarse voorzitterschap zijn:

- **Concurrentievermogen:** New European Competitiveness Deal;
- **Defensie:** The Reinforcement of European Defence Policy;
- **Uitbreiding:** A Consistent and Merit Based Enlargement Policy;
- **Migratie:** Stemming Illegal Migration;
- **Cohesie:** Shaping the Future of Cohesion;
- **Landbouw:** A Farmer-Centered EU Agricultural Policy;
- **Demografie:** Addressing Demographic Challenges.

Het volledige programma met de uitwerking van de prioriteiten treft u hier: [programme-and-priorities-of-the-hungarian-presidency.pdf \(europa.eu\)](#)

Eerste Kamer

De Eerste Kamer heeft de volgende dossiers op het gebied van deze prioriteiten in behandeling:

[E240009 - Pakket betreffende de Europese industriële defensiestrategie](#)

Op 5 maart 2024 publiceerde de Europese Commissie en de Hoge vertegenwoordiger de Europese strategie voor de defensie-industrie. Deze strategie moet de paraatheid van de Europese defensie-industrie verbeteren door lidstaten te stimuleren meer en gezamenlijk te investeren.

De commissie BDO heeft op 7 juni schriftelijk overleg gevoerd met de regering en op 25 juni 2024 inbreng geleverd voor nader schriftelijk overleg.

[E240003 - Voorstel voor een Richtlijn tot vaststelling van minimumvoorschriften ter voorkoming en bestrijding van mensensmokkel](#)

Op 28 november 2023 heeft de Europese Commissie een voorstel voor een richtlijn gepubliceerd waarmee de Europese Commissie het juridische raamwerk voor het tegengaan van hulpverlening bij illegale binnenkomst, doortocht en verblijf (ook wel mensensmokkel) wil moderniseren en versterken.

De Eerste Kamer heeft op 12 maart ingestemd met het maken van een parlementair behandelvoorbehoud op het voorstel voor de richtlijn. De Kamer wenste in het informatieverzoek specifiek geïnformeerd te worden over de mogelijkheid van het vrijstellen van strafrechtelijke sancties voor humanitaire hulp op grond van humanitaire overwegingen.

datum 5 juli 2024

blad 4

Het behandelvoorbehoud is op 9 april opgeheven. Tevens heeft de commissie I&A/JBZ meerdere schriftelijke vragenrondes gehouden met zowel de regering als in politiek dialoog met de Europese Commissie.

11:30 – 13:00 Session II – State of play of the Western Balkan and Eastern enlargements of the European Union

- Keynote speaker: Representative of the European Commission (tbc)

Debate

Annotatie

Een uitbreidingsbeleid dat evenwichtig, geloofwaardig en gebaseerd op verdiensten moet blijven is een van de prioriteiten van het Hongaars Voorzitterschap. Het Hongaars Voorzitterschap wil met deze prioriteit het uitbreidingsproces voortzetten, gebaseerd op de rapporten van de Europese Commissie en volgens een op verdiensten gebaseerde benadering, waarbij rekening wordt gehouden met de absorptiecapaciteit van de EU.

Uitbreiding

Momenteel zijn er 10 landen (potentieel) kandidaat-lid. Op 8 november 2023 publiceerde de Europese Commissie het [Uitbreidingspakket voor 2023](#) (zie ook: [E230018](#)). Op 14 en 15 december 2023 zijn er door de Europese Raad [conclusies](#) aangenomen over het uitbreidingsbeleid.

In de [kabinetsappreciatie](#) op het uitbreidingspakket van 8 november 2023 geeft het kabinet het volgende standpunt:

“Het kabinet hanteert een *strikt, fair en betrokken* uitbreidingsbeleid. De Kopenhagencriteria en overname, implementatie en handhaving van het EU-acquis vormen de basis voor voortgang van kandidaat-lidstaten in het toetredingsproces. Het kabinet acht het van belang dat politieke leiders prioriteit geven aan implementatie van de noodzakelijke rechtsstaathervormingen en het functioneren van democratische instellingen en openbaar bestuur.”

Hoofdlijnenakkoord

In het Hoofdlijnenakkoord van de nieuwe coalitie staat het volgende vermeld over uitbreiding: “*Het is cruciaal dat we onze nationale soevereiniteit behouden. Nederland staat zeer kritisch tegenover verdere uitbreiding van de Europese Unie. Er worden geen concessies gedaan aan de Kopenhagen-criteria voor het lidmaatschap van de EU.*”

Oekraïne, Moldavië en Georgië

In december 2023 besloot de Europese Raad de toetredingsonderhandelingen met Oekraïne en met Moldavië te openen. Op 7 juni 2024 is in het Coreper door de Europese Commissie een [verklaring](#) afgegeven over de voortgang van beide landen.

In de [geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken van 25 juni 2024](#) is de Kamer geïnformeerd over Intergouvernementele Conferenties die op 25 juni 2024 zijn georganiseerd in het kader van het EU-toetredingsproces van Oekraïne en Moldavië. Voor deze landen betekent dit de officiële start van de toetredingsonderhandelingen. De Europese Commissie vindt dat zowel Oekraïne als Moldavië relevante stappen hebben gezet om te voldoen aan de aanbevelingen van de Commissie die zijn gedaan in het Uitbreidingspakket. Het kabinet deelt dit oordeel en heeft ingestemd met het vaststellen van de onderhandelingsraamwerken voor Oekraïne en Moldavië.

Tijdens de [Europese Raad van 27 en 28 juni 2024](#) is gesproken over de politieke ontwikkelingen in Georgië en de aanneming van de wet over “*transparency of foreign influence*” en de invloed daarvan op het Georgische EU-toetredingsproces. Het kabinet stelt dat de Georgische regering met de huidige politieke koers verder afdrijft van de EU.

Westelijke Balkan

datum 5 juli 2024

blad 5

Albanië, Bosnië en Herzegovina, Montenegro, Noord-Macedonië en Servië hebben de status van kandidaat-lidstaat, Kosovo heeft de status van potentieel kandidaat-lid.

In de [geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken van 25 juni 2024](#) is de Kamer geïnformeerd over de Intergouvernementele Conferentie die op 26 juni is georganiseerd in het kader van het EU-toetredingsproces van Montenegro. De Europese Commissie vindt dat er voldoende voortgang is geboekt door Montenegro op de rechtsstaatshoofdstukken om over te gaan tot de volgende stappen waaraan Montenegro moet voldoen voordat de rechtsstaatshoofdstukken aan het einde van het toetredingsproces kunnen worden gesloten. Het kabinet kan zich vinden in het oordeel van de Europese Commissie.

Op 12 maart 2024 publiceerde de Europese Commissie een [mededeling](#) over de voortgang van Bosnië en Herzegovina in het EU-toetredingsproces. De Commissie concludeert hierin dat Bosnië en Herzegovina sinds het verkrijgen van kandidaat-lidmaatschap in 2022 voldoende vooruitgang heeft geboekt in het voldoen aan de EU-lidmaatschapscriteria en beveelt aan om toetredingsonderhandelingen te starten. Het onderhandelingsraamwerk zal echter pas worden vastgesteld zodra Bosnië en Herzegovina verdere stappen heeft gezet in lijn met het Commissierapport. Hoewel het kabinet de recente vooruitgang van Bosnië op de hervormingsprioriteiten erkent, geeft het in zijn [appreciatie](#) aan terughoudend te staan ten opzichte van de aanbeveling van de Commissie om de toetredingsonderhandelingen te beginnen. Tijdens [de Europese Raad](#) van 21 en 22 maart 2024 is besloten het signaal af te geven om de onderhandelingen met Bosnië en Herzegovina te openen. In dat kader is de Commissie verzocht het technische werk ter voorbereiding van het toekomstige onderhandelingsraamwerk te starten. Over de vaststelling van het onderhandelingsraamwerk zal met unanimiteit worden besloten. De vaststelling kan pas plaatsvinden als aan alle stappen uit de Commissieaanbeveling van 12 oktober 2022 is voldaan.

Eerste Kamer

De Eerste Kamer heeft op het gebied van uitbreiding de volgende dossiers in behandeling:

[E240010 - Commissiemededeling betreffende pretoetredingshervormingen en -beleidsevaluaties](#)

Op 20 maart 2024 publiceerde de Europese Commissie een mededeling over hervormingen en beleidsevaluaties voor EU-uitbreiding. De Commissie wil hiermee een startsein geven voor beleidsherzieningen voorafgaand aan mogelijke uitbreiding.

De commissie Europese Zaken besloot de mededeling in behandeling te nemen en de Tweede Kamer-rapporteurs over EU-hervormingen in verband met EU-uitbreiding uit te nodigen voor een gesprek. Op 21 mei 2024 vond dit [gesprek](#) met Tweede Kamerrapporteur Jesse Klaver (GroenLinks-PvdA) plaats.

Schriftelijke vraag Bosnië en Herzegovina

Op 23 april 2024 stelde de commissie Europese Zaken van de Eerste Kamer naar aanleiding van de geannoteerde agenda van de Europese Raad en Eurozonetop van 20 en 21 maart 2024 onder andere een [vraag](#) (fractie PVV) over de toetredingsonderhandelingen met Bosnië en Herzegovina. Het antwoord van de minister van Buitenlandse Zaken is voor kennisgeving aangenomen.

Algemene Europese Beschouwingen

De toetreding van kandidaat-lidstaten en de criteria waaraan zij moeten voldoen kwam tevens ter sprake in de Algemene Europese Beschouwingen van 2023.

De Algemene Europese Beschouwingen voor 2024 zijn uitgesteld wegens de vorming van een nieuw kabinet

datum 5 juli 2024

blad 6

13:00 – 13:15 Closing session of the Meeting of the Chairpersons of COSAC

- Address by Mr Zoltán Tessely, Chairman of the Committee on European Affairs of the Hungarian National Assembly

13:15 – 14:30 Buffet lunch offered by the hungarian National Assembly

Venue: Hunters' Hall and the related halls